

Spis treści

1. Socjologia i społeczeństwo.....	17
Wiedza społeczna a socjologia.....	17
Wizje „naukowości” socjologii.....	23
Społeczeństwo - przedmiot socjologii.....	29
Wielowymiarowość sytuacji społecznych.....	33
Jednostka w społeczeństwie - konteksty społeczne	36
Socjologiczna wyobraźnia i język socjologii	38

Część I

AKTYWNOŚĆ CZŁOWIEKA

2. Od zachowań do działań społecznych.....	45
Zachowanie	46
Działanie.....	48
Czynności społeczne	53
Działania społeczne.....	55
3. Od działań społecznych do interakcji	66
Działanie wspólne, czyli kontakt społeczny.....	66
Anatomia interakcji społecznej.....	68
Cztery teorie interakcji	73
Od interakcji prostych do sieci interakcji	83
4. Od interakcji do stosunków społecznych.....	87
Interakcje powtarzalne i regularne.....	87
Od interakcji regularnej do regulowanej	88
Stosunek społeczny	89
Typy stosunków społecznych	94
Kontinuum przejawów aktywności ludzkiej	105
5. Od stosunków społecznych do organizacji.....	112
Środowisko społeczne	112
Krąg społeczny	114
Konglomerat pozycji.....	116
Sekuencja pozycji	121
Organizacja społeczna.....	124

6. Od organizacji do struktury społecznej	134
Struktura jako forma społeczna	135
Determinacja strukturalna	139
Cztery aspekty struktury	142
Dynamika struktur	144
7. Od działań masowych do ruchów społecznych.....	148
Spółeczeństwo masowe	148
Działania masowe	149
Zachowania zbiorowe	152
Działania zbiorowe	155
Ruchy społeczne	157
Dynamika ruchów społecznych.....	165

Część II

CAŁOŚCI SPOŁECZNE

8. Od wielości jednostek do grupy społecznej.....	179
Cechy grupotwórcze	180
Odmiany zbiorowości ludzkich	182
Więź moralna - treść i zasięg.....	187
Patologia więzi moralnej	188
Zjawisko równoczesnej partycypacji.....	190
Grupy zorganizowane	191
Sekwencja typów zbiorowości i dynamika ich krystalizacji	193
9. Odmiany grup społecznych	199
Obiektywne kryteria klasyfikacji.....	199
Subiektywne kryteria klasyfikacji.....	213
Syntetyczne typologie grup.....	219

Część III

KULTURA

10. Socjologiczne pojęcie kultury	229
Różnorodność sposobów życia i „fakty społeczne”	229
Pojęcie kultury.....	233

Obszary regulacji kulturowej	238
„Anatomia” kultury.....	240
Uniwersalia kulturowe.....	242
Od etnocentryzmu do „politycznej poprawności”	244
Tradycja kulturowa	248
Tworzenie kultury.....	251
11. System aksjo-normatywny	257
Normy i wartości.....	258
Siła regulacji	259
Podwójna relatywizacja	262
Kompleksy reguł: procedury, instytucje, role.....	264
Podsystemy aksjo-normatywne: zwyczaj, moralność i prawo.....	269
Spoistość i konfliktowość systemu aksjo-normatywnego...	274
Stosowanie się do reguł: konformizm i dewiacja.....	280
12. Świadomość społeczna	288
Język - instrument idei	288
Od świadomości indywidualnej do społecznej.....	292
Odmiany świadomości społecznej	295
Patologia świadomości społecznej	300
13. Kultura zaufania.....	308
Teorie i teoretycy zaufania.....	308
Zaufanie i nieufność: „zakłady” na temat przyszłości	309
Zasadność zaufania lub nieufności	313
Strukturalne źródła kultury zaufania.....	318
Podmiotowe czynniki kultury zaufania.....	320
Funkcje i dysfunkcje zaufania i nieufności	320
Przesłanie dla praktyki.....	324

Część IV

PODZIAŁY SPOŁECZNE

14. Nierówności społeczne.....	331
Nierówność a nierówność społeczna.....	331
Dobra generujące nierówności społeczne	332
Idea stratyfikacji społecznej	336
Warstwy społeczne	338

Ruchliwość społeczna	339
Klasy społeczne	345
Inne nierówności dychotomiczne	348
15. Funkcje i geneza nierówności	356
Ideologie nierówności	356
Teorie nierówności	358
16. Władza i autorytet	369
Władza jako odmiana nierówności	369
Odmiany władzy	371
Formy legitymizacji władzy	376
Przywództwo	381

Część V

FUNKCJONOWANIE SPOŁECZEŃSTWA

17. Socjalizacja i kontrola społeczna	389
Zmienność społeczeństwa.....	389
Geneza ludzkiego sposobu życia.....	390
Socjalizacja: wchodzenie do społeczeństwa.....	392
Trzy wizje internalizacji kultury.....	393
Odmiany socjalizacji	400
Efekty socjalizacji	403
Słabe ogniwa socjalizacji	406
Granice kontroli społecznej	410
Przesłanie praktyczne	413
18. Proces instytucjonalizacji.....;	417
Determinacja strukturalna a morfogeneza	418
Instytucjonalizacja jako odmiana morfogenezy.....	419
Innowacje i innowatorzy	420
Kariera innowacji.....	425
Omijanie i erozja reguł.....	429

Część VI

ZMIENNOŚĆ SPOŁECZNA

19. Zmiana społeczna, rozwój i postęp	437
Zmiana społeczna.....	437
Proces społeczny.....	438
Rozwój społeczny.....	440
Postęp społeczny	441
Losy idei postępu	444
Od przedmiotowego do podmiotowego ujęcia postępu ...	447
20. Trauma zmian społecznych	454
Od dyskursu postępu do dyskursu traumy	455
Traumatogenne zmiany społeczne.....	456
Trzy poziomy traumy kulturowej	459
Genealogia traumy kulturowej	460
Czynniki pośredniczące	464
Symptomy traumy.....	465
Radzenie sobie z traumą	466
Przezwyciężenie traumy	470
21. Czas w społeczeństwie	474
Czas jako wymiar życia społecznego	475
Czas jako aspekt zmiany społecznej.....	478
Czas ilościowy i jakościowy	479
Czas w świadomości społecznej i kulturze.....	482
Kulturowa regulacja czasu	485
Społeczne funkcje czasu	487
22. Klasyczne wizje dziejów.....	493
Klasyczny ewolucjonizm w socjologii.....	495
Różne wizje ewolucji.....	498
Neoewolucjonizm w etnologii i socjologii	502
Neodarwinizm i socjobiologia.....	506
Teoria modernizacji	507
Teoria społeczeństwa postindustrialnego	509
Teoria cykli dziejowych w historiozofii.....	512
Socjologiczne teorie cykli	514
Wizja trzecia - marksizm	517
Marksizm po Marksie.....	521

23. Stawanie się społeczeństwa.....	526
Socjologia historyczna.....	526
Teoria podmiotowości	529
Trzeci poziom rzeczywistości społecznej	530
Idea podmiotowości w historii myśli	532
Historia jako realizacja i wytwarzanie podmiotowości...	536
24. Rewolucja społeczna.....	539
Rewolucje jako znamię epoki nowoczesnej	539
Pojęcie rewolucji	541
Przebieg rewolucji	543
Modele rewolucji.....	545
Teorie rewolucji	546
Zdefiniowana ignorancja w teorii rewolucji.....	550

Część VII

SPOŁECZEŃSTWO WSPÓŁCZESNE

25. Nowoczesność i późna nowoczesność.....	557
Pojęcie nowoczesności: historyczne i analityczne.....	558
Modele biegunowe	560
Osobowość nowoczesna.....	564
Krytyka nowoczesności	567
Co po nowoczesności?	570
Późna nowoczesność	575
26. Globalizacja	581
Od izolacji do globalizacji.....	581
Prekursorzy teorii globalizacji.....,	586
Globalizacja kultury	590
Teorie globalizacji kulturowej	592
Cztery wizje globalizacji	596
Test sprawdzający rozumienie pojęć socjologicznych.....	600
Sto książek z mojej półki	633
Indeks rzeczowy.....	639
Indeks osób	649